

A dóci diót feltörték

Egyre-másra érkeztek a pótkocsis zatorok a dóci piacra, a vastag kabátokba öltözött bodorszerűk, hant-haziak, alsóányásiak zajosan kászálódtak le a magas kosikról. A dóciak a művelődési otthon előtt csoportokba verődve beszélgettek.

Zárszámadás napja volt a dóci Virágzó Tsz.-ben. Az eljött szavak azt sejtették: inkább számonkérés napja ez.

Ki eszik a cseresznyefáról?

A zárszámadás nem sok meglepetést tartogatott a gazdák számára, a mintegy 700 ezer forint mérleghiány csupán igazolta rossz sejtéseiket. Egy alacsony, élénk-szemű, eleven szójárású ember, Csányi Imre bácsi megkérdezte a tsz-elnöktől: — Süle elvtárs egy évvel ezelőtt, amikor a két dóci tsz. egyesült, kijelentette: ezután egy cseresznyefáról eszünk. Nos, lehet, hogy az elnöknek, főagronómusnak, főkönyvelőnek jutott egy-egy cseresznye, de nekünk, gazdáknak egy se... Fáj, amit látok, hogy évről évre pusztulunk. Pedig olyan szegények nem lehetünk, ha a volt főagronómusunk tavaly vásárolt luxusautóját vezetgeti. Inkább a közös gazdaság szakmai vezetésére lett volna gondja!

A nemtörődöm irányítás a gazdák zsebébe nyúlt: csupán 18 forint a munkaegység értéke. Övek a közös adósság terhe. Miért nem soványodik a gazdasági vezetők pénztárcája is, akik idejuttattak? — kérdezték többen. Az alkalmazottaknak tavaly 600 ezer forintot fizetett ki a tsz.

— Lassan fél falut veszünk meg, mert kevés az iroda. 1964-ben a volt Tiszavirágban mindössze három adminisztrátor végezte azt a munkát, amit ma több mint 10-en... — Vedrédi János alsóányási gazdának ezek a szavai elgondolkosították.

Eltékozolt bizalom

A viharos és keserű hangulatú közgyűlésnek volt egy rejtett szépsége: a tsz-demokrácia erejének megnyilatkozása. A párttól kapott demokratikus jogaim megsértett parasztság számon kérte a gazdaságvezetők munkáját. Egyetlen ember sem a tsz-t okolta, csupán a bizalmat eljuttató vezetőket.

Miben csalódtak? Süle József tsz-elnök, aki nagy ambícióval és őszinte igyekezettel próbálta talpra állítani a jégverte, belvív nyomta, újonnan egyesített közös gazdaságot, megfellebbezett valamiről: a tsz-demokráciáról. A gazdák véleményét, tanácsát nem kérte ki, sérelmeiket nem hallgatta meg. A küldöttgyűlést nem hívták össze rendszeresen, vagy már kész, eldöntött tények elé állították.

Magyar művészek kiállítása Bécsben

Az őszinte siker jegyében rendezi meg a bécsi Collegium Hungaricum a magyar képzőművészek ausztriai kiállításait. Domanovszky Endre, Würtz Ádám és Kerényi Jenő bécsi tárlatát a nagy érdeklődésre való tekintettel most meghosszabbították.

KISZ tánczenei fesztivál

A KISZ Központi Bizottságának megbízásából a Nógrád megyei KISZ-bizottság már a múlt év őszén hozzájárult a II. országos amatőr tánczenei fesztivál szervezéséhez. Eddig 45 hazai és három külföldi — egy-egy leningrádi, jugoszláv és

A gazdák javaslatainak, illetve a vezetőségi ülések döntéseinek semmibevevése a kukoricánál és a lucernánál együttesen mintegy 140 ezer forint kárt eredményezett. Valamennyi ember sérelmét mondta el egyik alsóányási megbecsült szövetkezeti gazda: — Hogyan legyen bizalmunk, amikor a gazdák véleményét, akik fél évszázada élünk a földdel, egyszerűen sutba dobják.

— Hogyan legyen bizalmunk, amikor a gazdák véleményét, akik fél évszázada élünk a földdel, egyszerűen sutba dobják.

A bírálat nem személyeskedés

Hogyan szakadt rá a közösség haragja Süle József-re, aki a korábbi években az alsóányási Tiszavirág Tsz-t valósággal felvirágoztatta? Kétségtelen, hogy az egyesülés elsőéves problémái, az elemi csapások, meg a tsz-vezetők egymásközi torzskodása sakk-mattot adott a jó szándékú tsz-elnöknek.

De legnagyobb veresége már a maga bűne: a bizalm elvesztése. Nem a közösségre támaszkodott, hanem egyetlen emberre, aki jégre vitte. Papp Tibor főagronómusra.

A gazdaság párttitkára, Szarka elvtárs, valamint az ellenőrző bizottság elnöke, Matuszka János nyíltan elmondta a közgyűlés előtt, hogy a főagronómus a „divide et impera”, vagyis az „oszd meg és uralkodj rajta” elv alapján igyekezett egymás ellen hangolni az embereket. Idejét klikkszerűzésre fecsérelte, a gazdasági munka meg maradt. Már nincs a tsz.-ben, így a felelősség és a harag teljes súlya az elnökre nehezedett.

A tsz nemcsak a sok kéz összehúzója, de a sok szem és a sok gondolat egyesítése is. A „kényeskedés” a bírálatról tehát gyökeresen elszakad. A gazda jogán szóló „sima tagok”, sőt az ellenőrző bizottsági elnök, a párttitkár, a tanácselnök figyelemztetéseit személyeskedésnek minősítették a dóci tsz vezetői. A pártalapszervezet kritikáját sértésnek vették.

Gazdák felelőssége

A zárszámadáskor már százezres károkból jelentek a mulasztások. Ide jutnak azok, akik nem élnek és dolgoznak a Központi Bizottság ideológiai irányelveinek szellemében. Simon Lajos, a járási pártbizottság titkára — érdemei elismerése mellett — elmarasztalta a tsz-elnöket, amiért nem hallgatta meg az emberek véleményét, mindent egymaga akart megoldani. Így nem tudott a gazdák szívéhez férközni.

Többen beszéltek a szövetkezeti gazdák felelősségéről. Kispál Imre, az alsóányási üzemegység vezetője kijelentette: — Csak akkor haladunk előre, amikor mindenki úgy

dolgozik a közösen, mint a háztájiban.

Madarász Antal, a járási tanács mezőgazdasági osztályának vezetője példákkel érvelt: a csépléskor nem volt, aki a zsákot megfogja; a traktorok álltak, mert nem volt munkás; a vontatónak a szélein feltornyozták a trágyát, a közepe meg üres volt; a kocsik későn indultak, mert előbb a háztáji állatokat látták el. Tehát a gazdai felelősségből is többet kérünk a dóci közösen.

„Idén még megreszkirozom”

— Hogyan jutunk ki a kátyúból? — kérdezték a közgyűlés végén.

— Jó munkával, jó vezetéssel — kiáltották többen. Végezetül öttagú fegyelmi bizottság választását határozták el, ez kivizsgálja kinek-kinek a felelősségét. Nehányan visszautasították a jelölést. Csányi Imre bácsi elküldte magát a zajos teremben.

— Megmondtam, én emberre többé a kezem fel nem nyújtom! — tagolta lassan a szavakat. — A fegyelmi bizottságot nem vállalom.

Mocorgás, tanácsalanság; néhányan biztatták; vállalta el. Imre bácsi felemelte a kezét: — Hát, ha annyira akarják, elvállalom. Ezt az évet még megreszkirozom.

Kedvetlenül kászálódtak ki a sűrű székorsók közül az emberek. Talán úgy érezték, hogy dolga végezetlenül távoztak. Az elnöki asztalnál valaki — a tavaly ősszel megjelent Dóci dió című riportmra célozva — megjegyezte: — Ugye, hogy nehéz dió ez a dóci dió?

— Nehéz — feleltem —, de most már feltörték. S a sok tanulság között is az a legnagyobb: a tsz-demokrácia nem szabad megsérteni. Aki ezt teszi, az a közösség erejét veti el, helyette a közösség haragját nyeri el.

Balogh Ödön

Magyar—szovjet írószövetségi megállapodás

Garai Gábor nyilatkozata

Nemzetközi irodalmi kapcsolataink súlyában kiemelkedő tartalommal tölti meg az évenkénti együttműködési megállapodás, amelyet a magyar és a szovjet írószövetség köt egymással a hivatalos államközi kulturális csere-egyezményen belül. Az 1966. évi együttműködés okmányait a napokban írták alá Budapesten. Ezzel kapcsolatban az MTI tudósítója Garai Gábor Kossuth-díjas költőtől, a Magyar Írók Szövetségének külügyi titkárától kért tájékoztatást:

— Tartalmán túlmenően a megállapodásnak fontos irodalompolitikai jelentősége van, amennyiben most mindinkább törekszünk arra, hogy megismerjük a szocialista irodalmi jelenét, eredményeit.

— A szovjet írószövetséggel létrejött legújabb megállapodás kapcsolataink konkretizálja, formájában is terebélyesíti. Írók, költők kölcsönösen szervezett tanulmányúttalra az idén mindkét részről összesen 240 napot biztosítunk, szemben az 1965. évi 80–80 nappal. A tavalyi magyar, illetve csehszlovák irodalmi rendezvényekhez hasonlóan ebben az esztendőben szovjet irodalmi napokat rendezünk március végén Budapesten, májusban pedig magyar írói-költői esteket Moszkvában. Mindkét eseményt egyaránt öttagú vendégdelegáció vesz részt. Hosszabb-rövidebb időre több olyan szerző utazik tőlünk a Szovjetunióba, akik

Februári pártnapok

Február 15., kedd: Szeged, Juhász Gyula Művelődési Otthon, délután 3 órakor. Előadó: Randé Jenő, a Magyar Rádió és Televízió vezető munkatársa.

Február 16., szerda: Hódmezővásárhely, délután 3 órakor. Előadó: Siklós János, a csongrád megyei pártbizottság titkára.

Február 17., csütörtök: Szegedi Kábelgyár, délután fél 3 órakor. Előadó: Perjési László, a Szeged városi pártbizottság első titkára.

Február 18., péntek: Csongrád, művelődési ház, délután 4 órakor. Előadó: Sándor József, az MSZMP KB tagja, a Központi Bizottság irodájának vezetője — Nagylaki kendergyár, délután 2 órakor. Előadó: dr. Komócsin Mihály, a Csongrád megyei pártbizottság titkára; — Ásotthalom, délután 4 órakor. Előadó: Rózsa István, a Csongrád megyei pártbizottság titkára; — Kírályhegyes, este 6 órakor. Előadó: Rákos Imre, a Pártélet munkatársa.

Dzsesszdélután

Jól sikerült délutáni dzsesszhangversenyt adott tegnap délután a Ságvári Gimnázium nagytermében a szegedi Ifjúsági Dzsesszklub négy tagja: Szaniszló János, Molnár Gyula, Nyitrai Endre és Bodó József.

A műsorban jól ismert külföldi szerzők — Washington, Gillespie, Rotgers, Wroblevsky — szerzeményein kívül a zenekar bemutatatta Szaniszló János három szerzeményét: a La Notte-t, a Flamingó-t és a Marokkó-t. A közönség valamennyi számot elismerő tapssal jutalmazott, de különösen a külföldi művek interpretálásánál jóval nagyobb kedvvel előadott Szaniszló-szerzeményeket fogadták szívesen.

Érdemes megjegyezni a négy hónapja alakult Astoria-együttes nevét: szép teljesítményt nyújtottak.

M. I.

Sikeres bemutatkozás

Magasra tettük a mércét román vendégeink előtt. Nem tudunk elvonatkoztatni a szabadterei játékok idején itt járt Zenaída Pally és Elena Carnei énekművésztől, de emlékeznünk kell — igaz régebből — Mihail Stirbei nagyon kulturált vendégzereplésére is.

Az előzetes várakozásban a péntek esti Rigoletto-előadás alkalmával sem csalódtunk. Livia Liseanu — Gilda szerepében — kissé befelé záruló, puha szopránja érett muzikalitással és biztos technikai képzettséggel párosulva komoly kvalitásokat árult el. Játsozott, énekelt, sőt nevetett — egy szóval élt a színpadon. Az I. felvonásbeli Edmundo ariában és az azt követően megelőző kettőben — a kitűnő Szabó Miklós partnereként — felejtethetetlen alakítást nyújtott.

Nem kaptunk ilyen egyértelmű képet Vasile Barbieruról — elsősorban pódiumjátékát illetően. Hasámon kérhetjük tőle a színpadi mozgást — márpedig a modern operakövetelmények mellett ezt megtehetjük —, elhibázottnak találjuk ezt a Rigoletto-beállítást. Túlságosan két végletre szorította az udvari bolond, egyszerűen a lányára esze-

Vízum nélkül Jugoszláviába

A Magyar Népköztársaság kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság kormánya között kötött egyezmény eredményeként a két ország állampolgárai február 15-től vízum nélkül utazhatnak egymás országaiba.

A vízum nélküli utazás kiterjed az átutazás eseteire is. Jugoszláviába a fenti időponttól kezdődően a személyi igazolvány mellé rendszerezett úti okmánnyal lehet utazni.

A Jugoszláviába utazó magyar állampolgároknak az utazási okmánnyal iránti kérelmüket Budapesten a Bulcsú utcai IBUSZ kirendeltségnél, vidéken a megyei IBUSZ irodáknál kell benyújtaniok. (MTI)

Román művészek a Rigolettóban

lősen féltékeny apának alakját, ami érezhetően rontotta a tragédia hitelét. De — operáról lévén szó — mindent megtudunk bocsátani neki gyönyörű hangjait! Markán, mélyebb regiszterekben is biztosan intonáló bariton, melyen érezhető a kulturált iskolázottság. Kifejező előadásmódja azt az érzést keltette: talán elég lett volna, ha csupán annyit játszik, amennyi természetesen következik ebből, felesleges azt túlmozogni.

A vendégkarmesterről, Alekszandr Tabanról a legjobb benyomásokat szereztük. Olaszos temperamentumához precíz pontosság járul. A zenekar szinte valamennyi hangszere ott volt a tekintete, senkit sem hagyott magára. Hajlékony, kifejező mozdulataival jóformán minden belépést jelzett. A zenei iskolai iratlan törvénye szerint, hideg fejjel, meleg szívvel és biztos kézzel dirigált.

Fokozott érdeklődéssel várjuk a Traviata má esti előadását.

N. I.

Csehszlovák szonáta-pár hangversenye

Egy igen tehetséges csehszlovák hegedű—zongora szonáta-pár koncertezett pénteken este a szakszkola nagytermében: Petr Messiereur és Jarmila Kodderkova, az 1963. évi budapesti nemzetközi szonáta-verseny győztesei.

Vendégművészeink már műsoruk igényes és korszerű összeállításával felhívták magukra a figyelmet. Bach h-moll és Beethoven c-

moll szonátája mellett helyet kapott koheretűkőn a XX. század zenéje is Stravinsky, Webern-, illetve Janacek-művek megszólaltatása révén.

Bach-játékuk — az első tétel kisebb egyenletlenségeitől eltekintve — tökéletes illúziót keltett, a Beethoven-szonáta pedig feszültségével és nagyon világos vonalvezetésével kötötte le a hallgatóság figyelmét. A koncert tetőpontjának Stravinsky Duo Concertante, illetve Anton Webern Négy darab című művének előadását éreztük. Stravinsky hihetetlenül jól ismeri a hangszerek lehetőségeit, a különböző stílusú anyagok keverési arányát és hogyanját, s nem utolsósorban a hallgatóság teherbíróképességét. Csak örülhetünk, hogy ezt a kitűnő darabot hiteles, technikailag és zeneileg egyaránt lenyűgöző előadásban hallhattuk.

Webern zenéje egészen más alapállású. Lényege a tizenkét hang egyenrangúsága, s az ezzel együtt járó hallatlan koncentráltság. Sokszor csak pár másodpercig, esetleg percig tart egy tétel, de ezalatt az idő alatt eddig ismeretlen izgalmakat, színeket, hatásokat rejt a zene. Különösen sokat számít ebben a stílusban az előadás: majdnem hogy mindent. S hogy Petr Messiereur és Jarmila Kodderkova meggyőzően játszotta Webern művét, így-zolla az a nagy siker, amit az előadás kiváltott. A hangverseny utolsó számaként Janacek szonátáját hallottuk.

V. I.

Előterben a szaktanfelállítás javítása

Pedagógusállás — pályázattal

A Művelődésügyi Minisztérium rendelkezést adott ki az 1966—1967-es tanév munkaerő-gazdálkodási feladatairól. A rendelkezés az illetékeseket arra hívja fel, hogy törekedjenek a szaktanfelállítás aránytalanságainak folyamatos felszámolására. Ennek érdekében a napközi otthonokba, általános iskolai diákonthonokba és nevelőotthonokba elsősorban tanítókat osszanak be. Áttelezésre, új pedagógusok munkábaállítására csak a szakos szükségletnek megfelelően kerülhet sor. Az áttelezéseket a művelődésügyi szakigazgatási szervek egymás között, közvetlenül bonyolítják le. Elsődleges szempont, hogy a különböző szaktárgyakat megfelelő szakképzéssel rendelkező pedagógusok oktassák. Az áthelyezési kérelmet a döntésről a kérelem beérkezését

követő 30 napon belül írásban kell értesíteni.

Az 1966—1967-es tanévtől Csongrád, Szabolcs, Szolnok és Zala megyében, továbbá Budapesten és Szegeden az alsó- és középfokú oktatási intézmények főhivatású oktatói és nevelői állásait — kiserleti jelleggel — pályázat útján töltik be. Az állást meghirdető szerv a beküldési határidőt követő 15 napon belül értesíti a pályázót és munkáltatóját a döntésről.

Az utasítás intézkedik a nyugdíjkorhatárt elért pedagógusok munkaviszonyát illetően is. Kimondja, hogy oktatási intézményekben kiegészítés nélküli pedagógusok nem alkalmazhatók, s a tanulmányaikat nem folytató, vagy vizsgakötelezettségüket önhibájukból elmulasztó kiegészítés nélküli munkaviszonyát — a Munka Törvénykönyvben foglaltak alapján — meg kell szüntetni. (MTI)